

รูปแบบการทำบัญชีครัวเรือน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจครอบครัว

นักমন เงินมัน และคณะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการทำบัญชีครัวเรือนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจครอบครัว
2. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการทำบัญชีครัวเรือน
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการทำบัญชีครัวเรือน

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีการศึกษาทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

การศึกษาเชิงคุณภาพ

▶ กลุ่มเป้าหมาย

ครอบครัวอาสาสมัครในการทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 15 ครอบครัว 70 คน

▶ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และประเด็นการสนทนากลุ่ม

▶ การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหาและสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic inductions)

การศึกษาเชิงปริมาณ

▶ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ครอบครัว 35 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านการทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 3 คน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 คน

▶ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

▶ การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

▶ กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นความสำคัญของหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชี เนื่องจากมองว่าเป็นค่าใช้จ่ายของครอบครัว เมื่อมีรายการรับหรือจ่ายระหว่างวันจะบันทึกใส่กระดาษช่วยจำและใช้เวลาว่างหลังรับประทานอาหารเย็นหรือก่อนนอนเพื่อบันทึกบัญชี โดยสมาชิกในครอบครัวจะมีส่วนร่วมในการจดบันทึก เนื่องจากจะรับรู้ถึงรายรับหรือรายจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ส่วนขั้นตอนการวิเคราะห์และจัดทำรายงานนั้น ในแต่ละเดือนจะนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกมาสรุปรายรับรายจ่ายในครัวเรือน ต้นทุนประกอบอาชีพ และวิเคราะห์รายการที่เกิดขึ้นทำให้สามารถสรุปกำไรขาดทุนจากการประกอบอาชีพได้ ส่วนการใช้ประโยชน์ในการบริหารและตัดสินใจทางการเงิน พบว่า มีการประยุกต์ใช้บัญชีครัวเรือนในการดำเนินชีวิตประจำวัน ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และนำข้อมูลจากการบันทึกบัญชีหาวิธีการเพิ่มรายได้ รวมถึง ช่วยในการวางแผนการใช้จ่ายเงินของครอบครัวสมาชิก ทำให้มีวินัยในการใช้จ่ายเงิน หนี้สินลดลง และมีเงินออมเพิ่มขึ้น

▶ แนวทางการสร้างรูปแบบการทำบัญชีครัวเรือนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติ ประกอบด้วย การกำหนดประเด็น 3 ด้าน คือ พฤติกรรมเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและจดบันทึกบัญชีครัวเรือน พฤติกรรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์และการจัดทำรายงานการเงินจากบัญชีครัวเรือน และพฤติกรรมการใช้ประโยชน์ในการบริหารและตัดสินใจ

▶ การพัฒนารูปแบบการทำบัญชีครัวเรือนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจครอบครัว

▶ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการจดบันทึก พบว่า ผู้ทำบัญชีครัวเรือนได้ทำการจดบันทึกบัญชีครัวเรือนในรูปแบบใหม่ซึ่งง่ายขึ้น สมาชิกทุกคนร่วมปฏิบัติได้ โดยสามารถแยกประเภทของรายรับรายจ่ายได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยที่ 4.70

▶ ด้านการจัดทำรายงานการเงิน พบว่า ครอบครัวที่นำรูปแบบการบันทึกบัญชีครัวเรือนไปใช้สามารถสรุปรายการรับจ่ายได้สะดวกมากขึ้น และสรุปรายรับ รายจ่ายของแต่ละอาชีพได้ โดยการทำบัญชีครัวเรือนสอนให้ทุกคนรู้จักคุณค่าและการประหยัดในการใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยที่ 4.80

▶ ด้านการใช้ประโยชน์ในการบริหารและการตัดสินใจทางการเงิน พบว่า การทำบัญชีครัวเรือนส่งผลต่อการตัดสินใจในการขยายธุรกิจของผู้ทำบัญชีและสร้างความมั่นใจในการดำเนินธุรกิจได้ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.80

QR Code
งานวิจัยฉบับเต็ม